سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۲، آبان ۱۴۰۲، ۷۸۸-۷۸۷

ضرورت انجام مطالعات مروری استاندارد و بکر

The Necessity of Conducting Standard and Novel Review Studies

محسن رضائیان[۱]
Mohsen Rezaeian

نگارش مقالات مروری، از اهمیت بسیار زیادی در علوم سلامت برخوردار هستند. چرا که در این مقالات، محققین می‌توانند به جمع‌بندی بسیار دقیق شواهد موجود، پیرامون یک موضوع خاص بپردازند. نظر به اهمیت این گونه مقالات، دانشمندان تا کنون انواع گوناگونی از مطالعات مروری را تدوین کرده‌اند. در مقاله‌ای که در سال ۲۰۰۹ میلادی منتشر شده است، حداقل به چهارده مورد مطالعه مروری، اشاره شده است [۱]. به نظر می‌رسد که این تعداد، در سال‌های پیش رو، افزایش چشم‌گیری نیز خواهد یافت. ما هم در سخنان سردبیری شماره‌های پیشین مجله دانشگاه، به معرفی برخی از مهم‌ترین این مطالعات پرداخته‌ایم [۱۳-۲]، که خوانندگان فرهیخته می توانند به این مقالات رجوع نمایند.

با این وجود، ذکر این نکته بسیار ضروری است که نباید انجام این مطالعات بدون رعایت استانداردهای لازم به رشته تحریر در آورده شوند. چون، چنین مطالعات غیر استانداری، ممکن است به زیور طبع آراسته شوند. اما نه تنها به دانش موجود مطلب جدیدی را اضافه نمی‌نمایند، بلکه ممکن است جمع‌بندی اشتباهی را از شواهد موجود، نشان دهند. برای نمونه، در مطالعه‌ای که اخیراً به تحلیل انواع مقالات مروری منتشر شده در دانش پرستاری پرداخته است، نکات بسیار جالبی به دست آمده است. پژوهش‌گران در این مطالعه نشان داده‌اند که هشتاد و پنج درصد (۵۸۹۳) مقالات مروری مورد مطالعه، دارای استراتژی قابل قبول و استاندارد بوده‌اند. در حالی که، پانزده درصد (۹۸۱) مقالات باقی‌مانده، از یک روش قابل قبول و استانداردی استفاده نکرده‌اند [۱۴].

نکته حائز اهمیت دیگر این است که با رشد صعودی مقالات مروری منتشر شده پیرامون یک موضوع، اکنون برای تصمیم‌گیران بسیار دشوار شده است که از بین تمامی این مقالات، بهترین مقاله را انتخاب و مطالعه نمایند. همچنین، این رشد صعودی ممکن است که به احتمال تکرار مجدد یک مطالعه مروری پیرامون یک موضوع خاص، دامن زند. چنین مقالات

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۲۴۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۲۴۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-06]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.8.1.9]
[DOI: 10.61186/jrums.22.8.787]

بی‌حاصلی، در واقع تکرار کننده یافته‌های مطالعات قبل از خود هستند، بدون آن که مطلب نوینی را به دانش موجود اضافه کنند [۱۵]. در دانش اپیدمیولوژی، به این گونه مطالعات بی‌حاصل که به خصوص ممکن است در مطالعات توصیفی رخ دهند، اپیدمیولوژی مدّور اطلاق می‌گردد [۱۶]. بنابراین، اگر مراقبت‌های لازم از سوی نویسندگان، سردبیران، داوران و ویراستاران مجلات علمی صورت نپذیرد، متأسفانه به زودی شاهد رشد این پدیده مذموم در بین مقالات مروری نیز، خواهیم بود.

References

[1] Grant MJ, Booth A. A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. *Health Info Libr J* 2009; 26(2): 91-108.

[2] Rezaeian M. How to report systematic reviews and meta- analyses. *JRUMS* 2013; 12 (2): 87-8.

[3] Rezaeian M. Writing Review Articles for JRUMS. *JRUMS* 2017; 16 (8): 701-2.

[4] Rezaeian M. An Introduction to Scoping Review. *JRUMS* 2018; 17 (4): 291-2.

[5] Rezaeian M. An Introduction to Umbrella Reviews. *JRUMS* 2019; 18 (7): 621-2.

[6] Rezaeian M. An Introduction to Living Systematic Reviews. *JRUMS* 2021; 20 (2): 145-6.

[7] Rezaeian M. An Introduction to Rapid Review Articles. *JRUMS* 2022; 21 (8): 799-800.

[8] Rezaeian M. An Introduction to Mini Review Articles. *JRUMS* 2022; 21 (9): 909-10.

[9] Rezaeian M. An Introduction to State-of-the-Art Review Articles. *JRUMS* 2023; 22 (2): 109-10.

[10] Rezaeian M. An Introduction to Critical Review Articles. *JRUMS* 2023; 22 (3): 221-2.

[11] Rezaeian M. An introduction to Mapping Review Articles. *JRUMS* 2023; 22 (4): 317-18.

[12] Rezaeian M. An Introduction to Mixed Studies Review. *JRUMS* 2023; 22 (5): 435-6.

[13] Rezaeian M. An Introduction to Qualitative Systematic Review. *JRUMS* 2023; 22 (6): 553-4.

[14] Carter-Templeton H, Wrigley J, Nicoll LH, Owens JK, Oermann MH, Ledbetter LS. A Bibliometric Analysis of Review Types Published in the Nursing Scientific Literature. *ANS Adv Nurs Sci* 2023; 46(1): 28-40.

[15] Fernandes S, Jit M, Bozzani F, Griffiths UK, Scott JAG, Burchett HED. A bibliometric analysis of systematic reviews on vaccines and immunisation. *Vaccine* 2018; 36(17): 2254-61.

[16] Rezaeian M. Circular Epidemiology. *JRUMS* 2015; 14 (9): 711-2.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.8.1.9]
[DOI: 10.61186/jrums.22.8.787]